

Lovforslaget som helhed sættes til forhandling.

Forhandling

Svend Auken (S):

Det siges, at vi lever i paradoksernes tidsalder. Efter min opfattelse er det største paradoks, vi har, at menneskers dygtighed og klogskab vokser hver sin vej. Mennesket bliver på den ene side bedre og bedre til at beherske naturen, til at omforme, omskabe den, opfinde nye stoffer og materialer, nye indgreb i arveprocesserne, nye styrings- og transportmidler. Men samtidig med sin dygtighed og beherskelse af yderverdenen svinder på den anden side menneskets evne til at forstå sig selv og udnytte sin indre styrke, sin menneskelighed.

Der er noget paradoksalt over et samfund, som kalder sig et informations- og kommunikationssamfund, men hvor mennesker har mindre og mindre at meddele hinanden. Kræfterne, opfindelserne bruges især til at tilfredsstille behov, vi knap nok anede vi havde, og til at udvikle teknikker, der får mennesker til at føle sig hjemløse i deres egne samfund. Mest paradoksalt er det, at de bedste hjerner, de fineste forskere, de fornemste laboratorier og maskiner, de dyreste materialer i verden bruges til at udvikle våben, der i deres yderste anvendelse kan udslette alt liv på kloden i en evig nuklear vinter. Og samtidig bliver de egentlige grundlæggende menneskelige behov for føde, klæder, varme, bolig, arbejde, uddannelse, medmenneskelige udfoldelser forsømt stadig mere.

Også den danske virkelighed er fyldt med paradokser og selvbedrag. Lytter man til ministre og regeringspolitikere og radikale medløbere, går alt strålende. Det er helt fint, siger de borgerlige, at man i en økonomisk opgangstid uddyber de økonomiske og sociale skel: netop når det går endnu bedre for os, der har det godt, er det vigtigt, at vi husker at skære ned på deres levestandard, som i forvejen havde det skidt. Med næsten 300.000 arbejdsløse, hvor knap halvdelen har været ledige i mere end 1 år, og hvor ¼ er under 25 år, hævder det borgerlige flertal, at det er absolut nødvendigt at fjerne hele den aktive beskæftigelsespolitik – jobskabelse, ungdomsgaranti, arbejdstilbud til langtidsledige, ned-

sættelse af arbejdstiden og fordeling af arbejdet – og erstatte den med tvivlsomme uddannelsetilbud, som der ingen penge er afsat til, og forringet understøttelse.

Karakteristisk nok er regeringens største succes på det sociale område det stærkt stigende antal tildelinger af social førtidspension. Alene i år er antallet af nye førtidspensionister vokset med 41 pct., og ansøgernes antal vokser endnu kraftigere. Til næste år begynder udstødningen af langtidsledige at virke, og kørerne for at komme på pension vil blive endnu længere. Danmark spaltes langsomt i to, et Overdanmark og et Underdanmark, og den ene halvdel har sat sig til herre over den anden.

Finansloven er et nedfrosset billede af det delte samfund. På tredje år skal dagpenge- og efterlønsmodtagere overhovedet ikke have nogen indkomstfremgang, de skal fortsat tåle en betydelig realindkomstnedgang. Til gengæld vil deres kontingenter til A-kassen blive sat i vejret allerede fra 1. januar 1985 og igen i forbindelse med de borgerliges såkaldte dagpengereform. Sociale ydelser til børnefamilier og bistandsmodtagere og pensionister reguleres kun med 2 pct., selv om priserne er steget med næsten 7 pct. det sidste år.

Det borgerlige flertal afviste i går socialdemokratiets forslag om regulering af dagpenge og sociale ydelser med 5 pct., svarende til lønudviklingen, med henvisning til, at det var alt for dyrt at bevare netop disse menneskers levestandard. Det gjorde man også for 1 år siden. Dengang afviste man også et forslag fra os om at fjerne leasingfiduserne. I mellemtiden har alene disse fiduser, der kommer de bedst stillede til gode, kostet statskassen mere, end hele reguleringen af dagpengene ville have kostet. Det siger desværre meget om et samfunds værdisæt, at leasingadvokater og skattetænkere betragtes som produktive, mens lønninger til hjemmehjælpere og buschauffører er unyttige omkostninger. Advokaten, der årligt legalt lænser statskassen for millioner, er ministres rådgiver, men selv den mindste synder mod dagpengelovgivningen pådømmes med den største streghed.

Den krise, der vedblivende ryster vores samfund, er på overfladen økonomisk, men i dybden er den snarere moralsk. Det er menneskeligt, vi ikke slår til; det er solidariteten, vi ikke magter. Og desværre går regeringen